

Paistorasvalla maailman ympäri

Nykyään on mukavasti tarjolla kalenterin täytettä niille, jotka haluavat olla aktiivisia ja seurata aikaansa. Viralliset juhlapyhät liputuksineen ovat kaikille tuttuja jo vuosikymmenien takaa. Muitakin liputuspäiviä alkaa olla jo pilvin pimein. Siniristilippu liehuu salossa keskimäärin joka toinen viikko, hieman riippuen siitä osuuko kyseiselle vuodelle kansanvallan merkkipäiviä eli valtiollisia tai kunnallisia vaaleja. Huonomuistisemmän omakotiasukkaan saattaa olla parempi kaataa koko lipputanko, jotteivat naapurit ala epäillä dementian iskeneen. Itseltäni tuo maamerkki onneksi puuttuukin.

Valot pois ja lähiruokaa pöytään

Kansalaisten ympäristötietoisuutta on myös tullut tavaksi herätellä erilaisilla teemapäivillä ja -viikoilla. Aktiiviselle osallistujalle löytyy lähi- ja kasvisruokapäivää, energiansäästöviikkoa, porrasviikkoa, pyörällä töihin -viikkoa ja ties mitä muuta. Teemapäivistä tunnetuin lienee Earth Hour, jota vietetään maaliskuun viimeisenä lauantaina. Ihmiset eri puolilla maapalloa sammuttavat valot tunniksi ja kertovat näin huolensa ilmastonmuutoksesta. Earth Hourin tarkoitus ymmärretään usein väärin: sen tavoite ei ole säästää energiaa hetkellisesti, vaan vaikuttaa ihmisten energiankulutustottumuksiin pitkällä tähtäimellä.

Kansalaisen Ruususen unta häiritsee myös Maailman ylikulutuspäivä. Sillä tarkoitetaan päivää, jona ihmisten ekologinen jalanjälki ylittää maapallon biokapasiteetin, eli kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja. Ylikulutuspäivä on viime vuosina tullut vastaan elokuun alussa. Ihmiskunta siis käyttää noin seitsemässä kuukaudessa luonnonvarat, joiden pitäisi riittää koko vuodeksi.

Ei aihetta ylpeyteen

Tässä suhteessa meillä suomalaisilla ei ole aihetta ylpeyteen. Kuulumme nimittäin eniten asukasta kohden kuluttavien kansakuntien joukkoon. Me kulutamme vuosittaisen luonnonvarasaldomme jo reilussa kolmessa kuukaudessa. Selitykseksi tarjotaan usein ulkoa opeteltua mantraa: täällä on kylmää, täällä on pimeää, täällä on harva asutus ja pitkät etäisyydet jne. Nämä ovat kuitenkin pelkkiä valkoisia valheita, joiden tarkoitus on rauhoittaa kolkuttelevaa omaatuntoa ja siirtää vastuu jonkun toisen harteille. Todellisuudessa kulutusta – ja samalla ympäristön kuormitusta – voi vähentää niin yksityistaloudessa kuin kansallisestikin, jos vain suostumme muuttamaan omaa käyttäytymistämme.

Julkisuudessa palstatilaa saavat helpoimmin suuret ja kunnianhimoiset hankkeet. Viime aikoina olemme saaneet lukea, miten ilmastoaktiivit haaveilevat metsien istuttamisesta Saharaan tai satojen tuulimyllyjen rakentamisesta Lapin tuntureille. Kuitenkin tehokkain ja nopein keino hidastaa ilmaston muuttumista on kulutuksen vähentäminen. Sitä paitsi se on yksi niistä harvoista keinoista, joita yksityisellä kansalaisella on käytettävissään. Valitettavasti se ei ole riittävän seksikäs saavuttaakseen ansaitsemaansa mediahuomiota.

Paistorasvalla maapallon ympäri

Yksi tuoreimmista tulokkaista kansalaisten ympäristötietoisuuden herättelyssä on jouluihin kinkkurasvakeräys. Kinkun paistamisesta syntyneen rasvan voi kiikuttaa vaikkapa käytetyssä

maitopurkissa keräyspisteisiin, jotka ovat avoinna viikon verran joulun molemmin puolin. Kinkkurasvasta tehdään biodieseliä, joka sopii tavallisten dieselautojen tankkeihin.

Kinkkurasvakeräykseen osallistuminen on hyvä esimerkki yhden ihmisen pienestä teosta, josta tulee suuri kun riittävän moni tekee samoin. Jokaisena jouluna Suomessa syödään noin seitsemän miljoonaa kiloa kinkkua. Keskikokoisen kinkun paistorasvasta saatavalla biodieselillä voi ajaa autolla peräti kolme kilometriä. Teoriassa suomalaisten tuottamalla kinkkurasvalla voisi siis ajaa kolme kertaa maapallon ympäri.

Haastan sinua tekemään henkilökohtainen päätöksen ja kiikuttamaan kinkkurasvan keräyspisteeseen. Siitä on hyvä aloittaa matka kohti pienempää henkilökohtaista kulutusta. Samalla voit tehdä hyvää: keräyksen puuhamiehet ovat nimittäin luvanneet antaa keräyksen tuoton kokonaisuudessaan hyväntekeväisyyteen. Palkkioksi saat ainakin joulumieltä ja osallistumisen iloa.

11. päivänä joulukuuta 2017, Esa Halmetoja.